
AIRE

Larumbe danza

1r Cicle de Primària

2024-25

Diputació
Barcelona

Índex

<i>Introducció – Objectius educatius del programa</i>	3
<i>Fitxa artística</i>	4
<i>Presentació</i>	5
<i>Temàtica – La dansa i la tercera dimensió escènica</i>	6
<i>Abans de l'espectacle – Activitat 1 on line_ La tercera dimensió</i>	8
<i>Abans de l'espectacle – Activitat 2 editable_ Dansem</i>	12
<i>Abans de l'espectacle – Activitat 3 on line_ Mapa climàtic mundial</i>	15
<i>Després de l'espectacle – Activitat 4 editable_ Què comunica l'espectacle AIRE?</i>	18
<i>Després de l'espectacle – Activitat 5 on line_ Coneixem els bancs d'imatges</i>	21
<i>Després de l'espectacle – Activitat 6 editable_ Pensem la dansa</i>	24
<i>Webgrafia</i>	27
<i>I abans de tancar</i>	28

Introducció – Objectius educatius del programa

Aquest espectacle està inclòs en el programa “Anem al teatre”, organitzat per la Gerència de Cultura i la Gerència d'Educació de la Diputació de Barcelona i els ajuntaments. Ofereix, en horari escolar, espectacles de teatre i dansa i concerts de música per als alumnes d'educació infantil, primària i secundària.

- Familiaritzar l'alumnat amb les arts escèniques donant a conèixer la diversitat teatral i musical, i contribuir així en la creació de nous públics de les arts escèniques i musicals i l'educació de la sensibilitat artística.
- Oferir als centres educatius recursos de qualitat per l'aprenentatge de les arts en el marc del currículum escolar.
- Garantir un itinerari coherent i complet d'activitats relacionades amb les arts, per a cada nivell educatiu.
- Articular programacions artístiques de qualitat, adequades a cada nivell educatiu.
- Donar a conèixer els espais escènics del municipi i de l'entorn. Reforçar i complementar les polítiques educatives i culturals locals.
- Garantir la igualtat d'oportunitats d'accés dels alumnes a l'oferta artística sigui quina sigui la seva procedència geogràfica i assegurar, per tant, que no es produeix cap desigualtat per raons de territori.
- Assegurar, mitjançant processos didàctics, que s'han assolit les actituds bàsiques necessàries per gaudir, crear o donar suport a tota mena d'espectacles artístics de manera crítica i responsable.

Fitxa artística

- **Idea, direcció i coreografia:** Daniela Merlo i Juan de Torres
- **Ballarins en escena:** Mado Dallery i Lucía Montes
- **Intèrprets virtuals:** Beatriz de Paz, Thao Hellemans i Daniela Merlo
- **Disseny i realització multimèdia:** Carlos Lucas
- **Il·lustracions:** Pura Narváez i Marcos Polo
- **Elements escenogràfics:** Ana Minerva
- **Disseny i realització de vestuari:** Matias Zanotti
- **Música original:** Mauricio Corretje
- **Disseny d'il·luminació:** Lia Alves
- **Tècnic d'il·luminació:** Cía de La Luz
- **Vídeo promocional:** Jorge Barriuso
- **Fotografia:** Pedro Arnay
- **Disseny gràfic:** Thefreeminder
- **Promoció i distribució:** Lizbeth Pérez
- **Assistent de producció:** Natalia Gutiérrez
- **Producció general:** Juan de Torres

Presentació

Larumbe danza és una companyia d'àmbit internacional amb un segell clarament innovador. Té una basta trajectòria en l'experimentació del llenguatge escènic. Mescla el llenguatge corporal de la dansa, en la seva dimensió més contemporània, i el llenguatge audiovisual inherent a les noves tecnologies.

Aire és el seu darrer espectacle, en el qual s'experimenta amb la fusió de llenguatges i es converteix l'escenari en una plataforma de transformació constant. El disseny escenogràfic creat per a l'experiència en tres dimensions esdevé el marc ideal per a l'expressió de les ballarines. A partir d'un contratemps, les dues protagonistes iniciaran un viatge emocional que transformarà la seva visió de la realitat. S'adonaran que cal assolir un seguit de valors per a la pervivència de vida al planeta.

<https://larumbedanza.com/>

Temàtica – La dansa i la tercera dimensió escènica

La dansa, des dels seus orígens –com a forma de comunicació i adoració dels déus– en les poblacions indígenes del continent africà i americà, fins a l'actualitat, s'ha caracteritzat per l'ús d'un espai concret. Els rituals ancestrals es realitzaven en l'espai central d'una rotllana o bé, posteriorment, davant els símbols totèmics.

Les danses populars, en la majoria de casos, desenvolupaven els moviments dansats individualment, per parelles o en grup, en un espai limitat, com pot ser una plaça del poble o el pati del castell.

Quan la dansa va esdevenir un estudi, originari dels balls de saló de les corts del Renaixement, al segle XVII, a la França de la Il·lustració, va sorgir, en primera instància, el ballet clàssic. Les complexes coreografies del conjunt de ballarins es representaven, acuradament executades, en l'espai escènic dels teatres i òperes.

Als inicis del segle XX, com a reflex de l'esperit llibertari de l'època a l'Europa de pre guerra, alguns ballarins rebutgen les pautes de moviment del ballet clàssic establert i inicien una nova manera d'entendre la dansa, més d'acord amb la naturalesa. L'evolució d'aquest trencament formal i estilístic de les primeres representacions artístiques de dansa clàssica es concretarà en l'anomenada dansa contemporània, que s'ha anat desenvolupant conceptualment i formalment durant el segle XX i fins a l'actualitat.

L'espai escènic, a partir del segle XX, també s'ha transformat. Els espais escènics clàssics s'han modernitzat amb les noves propostes d'innovació tecnològica i els nous espais arquitectònics. La innovació dels espais ha permès els diferents usos artístics multidisciplinaris, on la dansa contemporània ha estat el llenguatge artístic fonamental. Les *performances* van introduir una nova concepció de l'art. Com a accions efímeres factibles de ser enregistrades, van obrir la porta al comportament audiovisual actual, emmirallat en les noves tecnologies i les plataformes de les xarxes socials.

Temàtica – La dansa i la tercera dimensió escènica

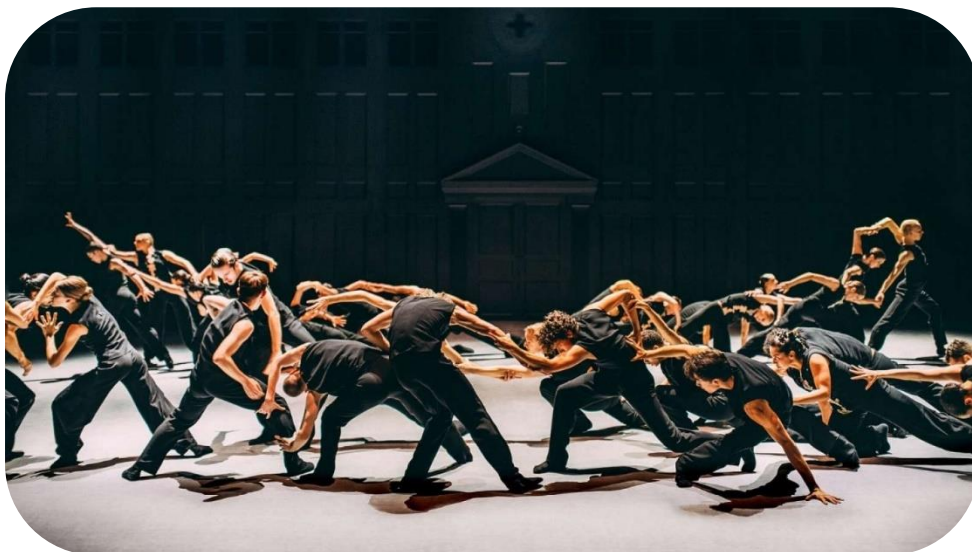
Quetzalcoátl, dansa tribal azteca de Mèxic.

Isadora Duncan, ballarina californiana d'origen irlandès que revolucionà la dansa clàssica al tombant del segle XIX al XX..

La ballarina principal del Royal Ballet de Londres, Yasmine Naghdi (2020). Exemple de dansa clàssica actual.

The Australian Ballet, dansa contemporània a l'Òpera de Sidney, 2022.

Abans de l'espectacle – Activitat 1 on line_ La tercera dimensió

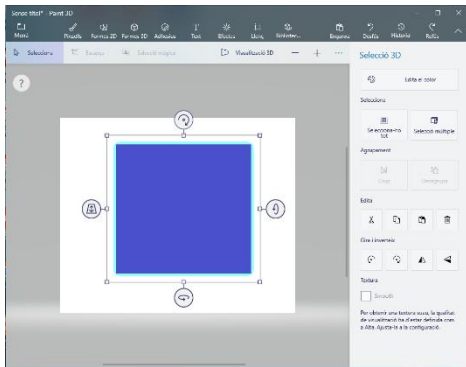
Farem un exercici **d'aprendre a mirar** l'espai en tres dimensions. Quan utilitzem les ulleres per a visualitzar les imatges en tres dimensions, amb els vidres blau i vermell, ho hem de fer sobre unes imatges especials, elaborades específicament per aquesta visualització.

Observeu les fotografies de l'espectacle i us adonareu que les imatges projectades es veuen dobles a simple vista. Aquesta característica gràfica és la que fa veure l'escenografia en tres dimensions quan ens posem les ulleres.

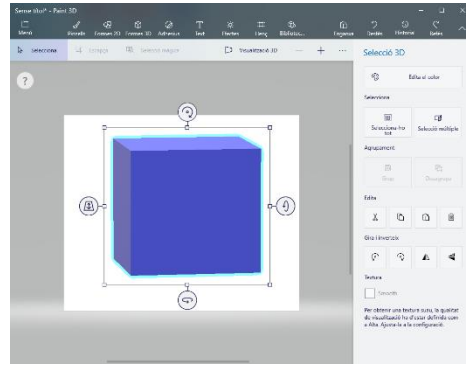
Dissenyem un possible escenari, que duplicarem al volum 3D, i el desplaçarem una mica per crear la dimensió z, simulant la imatge per a la visualització en realitat virtual.

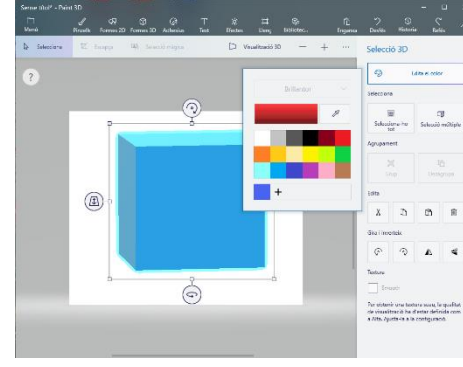
Abans de l'espectacle – Activitat 1 on line_ La tercera dimensió

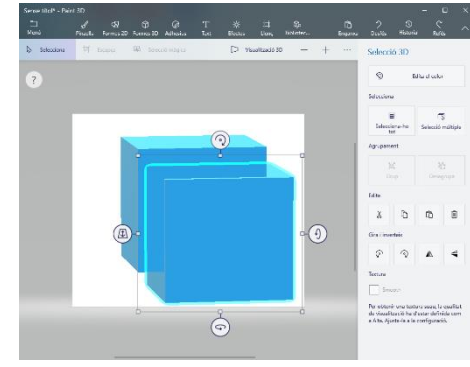
Creació d'un cub1 (3D).

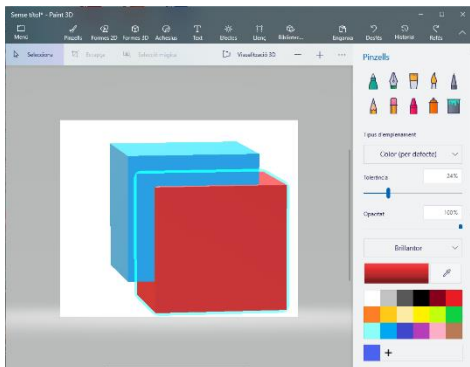
Gir del cub1 eixos x i z (3D).

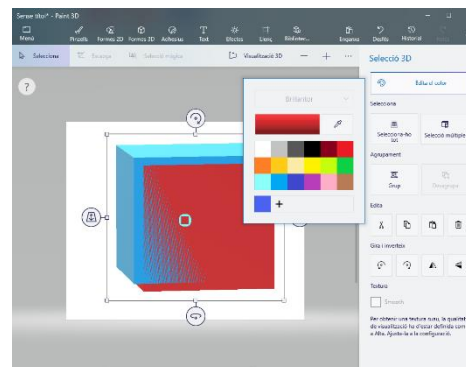
Edició del color del cub1.

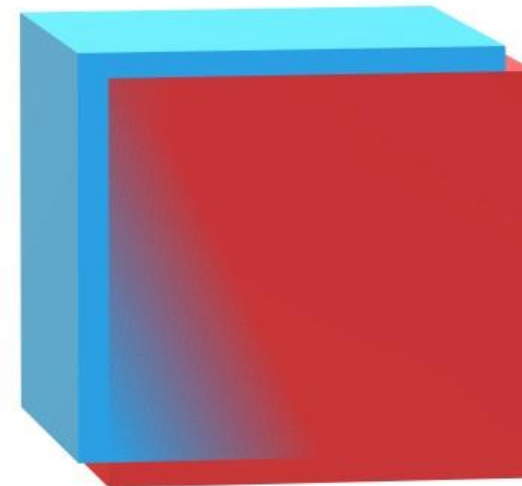
Copia el cub1 i enganxa'l desplaçat.

Edició del color del cub2.

Guarda la imatge resultant.

Simulació d'imatge de realitat virtual.

Abans de l'espectacle – Activitat 1 on line – La tercera dimensió

Competències específiques: #artística #tecnològica #metodològica

- Percebre de manera conscient elements simples i evidents de l'entorn visual i natural.
- Utilitzar els elements més bàsics del llenguatge plàstic i visual i emprar el procediment proposat per a experimentar.

Sabers

- A partir d'un exercici concret de representació, aprenem a mirar el detall, la forma i el contingut, creant un dibuix.
- Ens introduïm al coneixement del funcionament de la visualització tridimensional.
- Valorem l'experiència artística de tots els alumnes, individualment i en grup.

Abans de l'espectacle – Activitat 1 on line – La tercera dimensió

<i>Material</i>	Ordinador connectat a la xarxa. Ulleres especials per a la visió tridimensional.
<i>Software</i>	<i>Paint 3D.</i>
<i>Metodologia</i>	Observació detinguda de l'objecte a representar. Còpia, el més acurada possible, de l'objecte en línia. Repetició del dibuix anterior lleugerament desplaçat en l'eix z –que defineix la fondària–. Visualització amb les ulleres especials.
<i>Agrupament</i>	Treball individual. Anàlisi en grup. Exposició.

*L'essència del gaudi del ballar és el que
finalment fa la diferència*

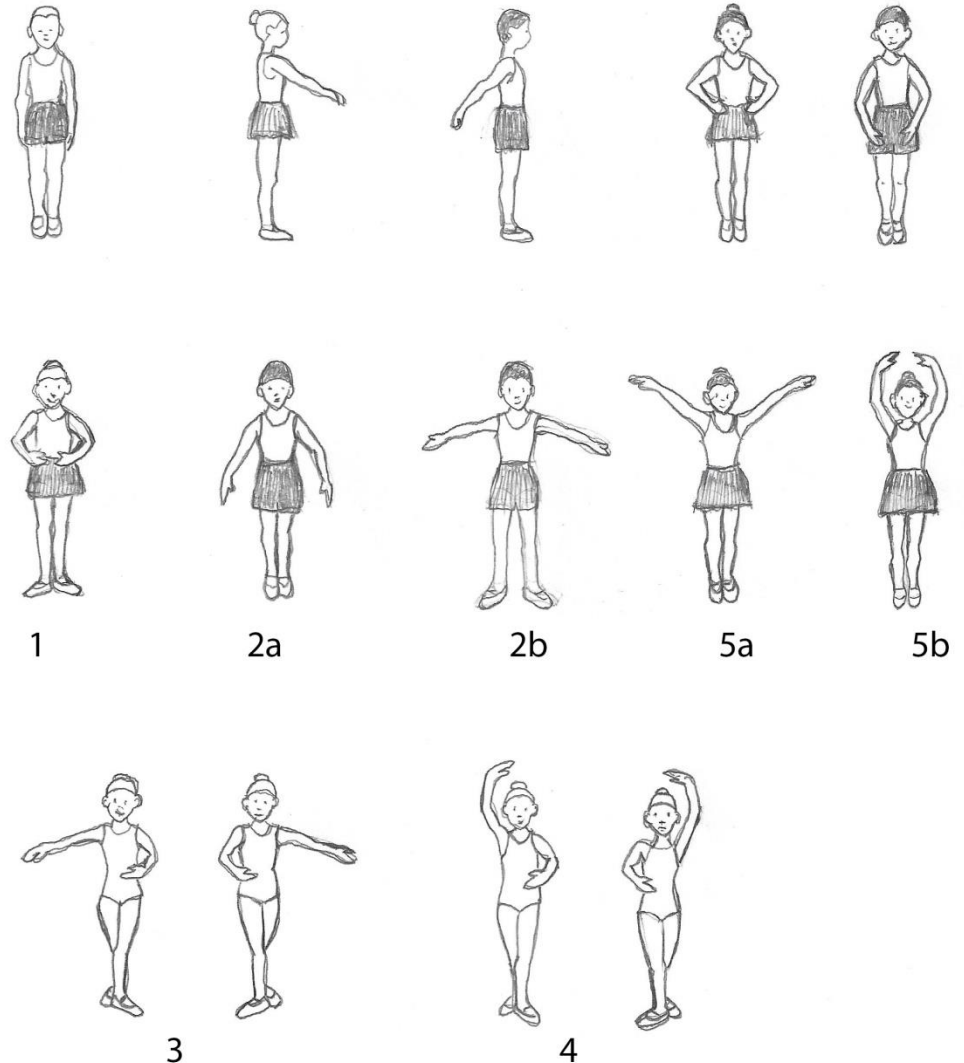
Aire és un espectacle que comunica el gaudi de la dansa, com a motor per a l'expertesa.

Les ballarines, en el marc virtual de l'obra, es desplacen per l'escenari, interactuen i expressen corporalment les seves emocions, davant els esdeveniments, d'una manera fluida i transportadora.

Proposem, a partir d'una fitxa editable, un exercici per a treballar les diferents posicions bàsiques de dansa, que us aproparan al món de la dansa en general i a les diverses tècniques en particular.

- Reproduïm les posicions en grup.
- Cada alumne pensa i reproduceix una sèrie de moviments coordinats.

posicions

Abans de l'espectacle – Activitat 2 editable_ ***Dansem***

Competències específiques: #artística

- Utilitzar i combinar elements bàsics del llenguatge artístic i entendre la tècnica expressiva proposada.
- Observar i valorar diferents tipus de manifestacions artístiques, entenent els elements que la componen.
- Emprar els elements i recursos del llenguatge corporal de la dansa per a expressar-se.

Sabers

- Fem servir elements bàsics del llenguatge artístic emprat en l'espectacle *Aire*.
- Identifiquem les característiques fonamentals de la tècnica de la dansa en diverses modalitats.
- Experimentem el gaudi de la dansa en el grup aula.

Abans de l'espectacle – Activitat 2 editable_ ***Dansem***

Material Fitxa editable activitat 2, pàgina 12.

Metodologia Realització de l'exercici descrit, per parelles.

És un exercici que utilitza la tècnica de la dansa en pautes de passos bàsics per a dos.

Entenem correctament els passos i els practiquem, de dos en dos. Cal molta atenció i concentració.

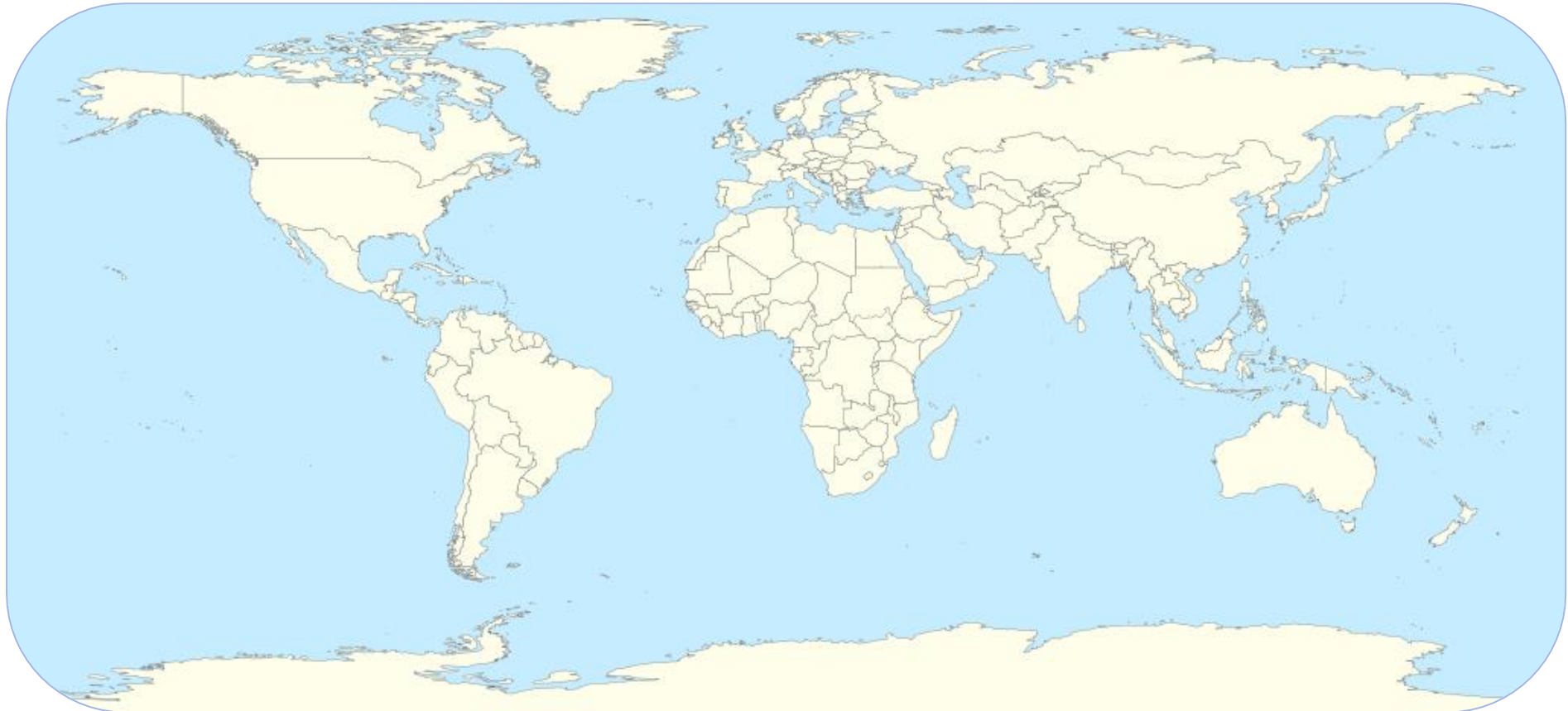
Agrupament Per parelles. La totalitat del grup assistent a l'espectacle.

Abans de l'espectacle – Activitat 3 on line_ Mapa climàtic mundial

Visiteu la pàgina de l'Agència NASA, on trobareu representats diferents aspectes mediambientals que afecten el planeta Terra:

[Mapes globals \(nasa.gov\)](https://climate.nasa.gov/global-maps/)

- Traduïm la pàgina al català amb el cercador.
- Cerquem els ítems que afecten la contaminació del planeta.
- Amb l'ajuda del mestre, en fem una anàlisi senzilla i una representació en el mapa esquemàtic següent.

Abans de l'espectacle – Activitat 3 on line_ Mapa climàtic mundial

Competències específiques: #artística #tecnològica #medi

- Analitzar conceptes nous, a través dels elements propis del llenguatge gràfic, aplicats a les noves tecnologies.
- Entendre el cercador i el portal proposat d'imatge digital, analitzant el contingut de manera esquematitzada.
- Utilitzar elements senzills del llenguatge visual, amb tècniques i eines metodològiques, per a expressar-se.

Sabers

- Fem dinàmiques a l'aula. A partir de la recerca d'un portal proposat concret, aprenem a entendre el seu contingut de forma simple i esquemàtica.
- Fem un exercici de recerca sobre com afecta l'activitat humana a la salut mediambiental del planeta.
- Esquematzem l'aprenentatge realitzat de forma creativa i personal.

Abans de l'espectacle – Activitat 3 on line_ Mapa climàtic mundial

Material

Ordinador connectat a la xarxa.

Fitxa editable de l'activitat 3, de la pàgina 16.

Metodologia

Expliqueu bé la metodologia pautada perquè l'exercici proposat pugui reeixir.

L'ajuda del mestre com a guia esdevé fonamental en aquesta activitat de recerca i comprensió de conceptes nous publicats a la xarxa.

Agrupament

Treball individual de creació personal.

Valoració i crítica constructiva amb el grup d'alumnes.

Després de l'espectacle – Activitat 4 editable_ Què comunica l'espectacle AIRE?

Amb tota la classe, després de la funció teatral, us proposem qüestions per al debat.

- Refeu el fil argumental de l'obra.
- Perquè es diu **Aire** l'espectacle?
- Quantes protagonistes hi ha? Qui són?
- Quin tipus de dansa ballen?
- Què us ha cridat l'atenció de l'obra? Com és l'escenografia i la il·luminació?
- I la música i els sons?
- Quina conclusió traieu després d'haver vist l'espectacle **Aire**? Expliqueu-vos bé en la resposta.
- Què ens vol comunicar aquesta obra artística?
- Finalment, genereu un espai de debat i discussió, per a consensuar opinions generals i respectar les opinions individuals divergents.

Després de l'espectacle – Activitat 4 editable_ Què comunica l'espectacle AIRE?

Competències específiques: #artística #lingüista

- Percebre de manera conscient elements bàsics de l'entorn visual i sonor.
- Identificar i valorar elements significatius de les creacions artístiques multidisciplinàries actuals.
- Valorar una experiència artística innovadora amb elements coneguts i elements nous.

Sabers

- Introduïm-nos al coneixement dels llenguatges artístics —dansa, coreografia, escenografia— de l'espectacle *Aire*.
- Situem els elements més característics de l'obra dansada de realitat virtual.
- Construïm coneixement, mitjançant el debat participatiu, amb formes descriptives d'expressió oral adequades a cada concepte conegut o nou que sorgeixi.

Després de l'espectacle – Activitat 4 editable_ Què comunica l'espectacle AIRE?

Material

Fitxa editable de l'activitat 4, de la pàgina 18.

Metodologia

De manera espontània, recordeu amb els vostres alumnes les diferents escenes de l'espectacle.

És important que el mestre guï aquest espai de debat, sobre l'espectacle multidisciplinari de dansa *Aire*, i que els alumnes entenguin els diferents conceptes que es van desplegant.

Agrupament

Treball de participació i debat de tot l'alumnat de la classe.

Després de l'espectacle – Activitat 5 on line_ Coneixem els bancs d'imatges

- A través del cercador, buscarem un banc d'imatges **Freepik o Adobe Stock**, amb un espai lliure de pagament.
- Individualment o per parelles cercarem fotografies de paisatges naturals o urbans en blanc i negre. N'escollirem 4.
- Després, amb un programa d'edició d'imatges, realitzarem els passos següents:

- Primer, guardarem una còpia de les 4 imatges originals.
- Després, editarem les mateixes 4 imatges, en escala de grisos, posant-li un filtre de color diferent a cadascuna, segons pensem que els paisatges que representen tenen l'aire més o menys contaminat.

- Proposta de filtre:

aire +net

aire -net

- Guardarem les 4 imatges amb el filtre de color per a l'activitat següent.

Exemple d'imatges originals amb el filtre corresponent.

Després de l'espectacle – Activitat 5 on line_ Coneixem els bancs d'imatges

Competències específiques: #artística #tecnològica

- Identificar, comprendre i valorar elements significatius del medi ambiental.
- Experimentar tècniques d'edició d'imatge i crear una producció gràfica simple.
- Emprar la tecnologia a nivell bàsic amb una finalitat concreta.

Sabers

- Fem dinàmiques a l'aula. Busquem imatges per a la representació gràfica, la projecció i la creació escenogràfica.
- A partir d'uns elements gràfics concrets, imatges de paisatge, aprenem a crear i representar una idea de forma simbòlica.

Després de l'espectacle – Activitat 5 on line_ Coneixem els bancs d'imatges

Material Ordinador connectat a la xarxa.

Software Programa d'edició o tractament d'imatges.

Metodologia A través de la plataforma de l'escola, cerquem imatges adequades per a la proposta creativa —s'han de poder projectar ampliades per a l'activitat 6—.

Seguim la pauta de tractament d'imatges proposada per a l'activitat.

Agrupament Treball individual a les xarxes i de grup, on tots els alumnes participin per assolir un aprenentatge autèntic.

Després de l'espectacle – Activitat 6 editable_ *Pensem la dansa*

En una aula de dinàmiques o al gimnàs, instal·larem un projector enfocant una paret blanca. Projectarem les imatges dels paisatges amb filtre que hem realitzat a l'activitat 4.

Els alumnes hauran de fer un exercici d'expressió, mitjançant la dansa. Poden crear els seus propis moviments, de forma espontània, pensant en l'espectacle o bé repetint alguns moviments de l'activitat 1.

- Escollirem una música que s'integri als paisatges projectats i que permeti l'expressió de la dansa que els alumnes hauran pensat prèviament.
- Els alumnes hauran d'anar vestits clars per a quedar integrats a la projecció, quan ballin.
- Aquest exercici té un caràcter experimental, on la tècnica d'improvissació és molt important.
- Després, valorareu conjuntament l'experiència creativa, a l'aula.

Després de l'espectacle – Activitat 6 editable_ Pensem la dansa

Competències específiques: #artística

- Crear una producció artística original, basada en els conceptes i les tècniques apreses.
- Realitzar una producció pròpia, amb esperit col·laborador i receptiu en les aportacions dels altres.

Sabers

- Hem de planificar: pensar l'ordre dels passos que cal fer per a obtenir el resultat que desitgem.
- Realitzarem l'experiència creativa, fent atenció a l'ordre establert en la construcció de l'escenografia i, posteriorment, incorporarem la música i el moviment de forma més improvisada.

Després de l'espectacle – Activitat 6 editable_ *Pensem la dansa*

Material Imatges dissenyades a l'activitat 5.

Metodologia Treball de creació i experimentació. Un cop tenim tots els elements escenogràfics, hem de donar les eines per assolir un resultat final expressiu i satisfactori.

Donem unes pautes de moviment o idees expressives —moviments continus, fluïdesa, moviments lents o més ràpids, gestualitat de les danses tradicionals, imitació dels moviments dels animals salvatges, de les ondulacions de l'aire i l'aigua —.

És molt important la música escollida.

Agrupament Treball de grup.

Webgrafia

La companyia i l'espectacle

<http://bit.ly/3EtbzdK> -Larumbe danza. *Aire*. 2022. www.larumbedanza.com —09/07/2024

Sobre la temàtica i les activitats

<http://bit.ly/3WZCuoo> -Viquipèdia. *Història de la dansa*. 28/06/2022. www.wikipedia.org —09/07/2024

<http://bit.ly/3AbGDvL> -NASA. *Global Maps Obsevatory*. 2022. www.nasa.gov —09/07/2024

https://ca.wikipedia.org/wiki/Ulleres_3D -Viquipèdia. *Ulleres 3D*. 04/02/2023. www.wikipedia.org —09/07/2024

I abans de tancar

El programa “Anem al teatre” disposa d’una pàgina web, en la qual hi podeu trobar tota la informació general sobre el programa, així com les guies didàctiques que es corresponen amb els espectacles.

També hi hem inclòs una eina de gran valor per a nosaltres, atès que ens permet de millorar l’oferta cada temporada: l’Enquesta d’Avaluació.

Som a:

<http://www.diba.cat/anemalteatre/>

Moltes gràcies a tots/es per la vostra col·laboració.

**Ajuntaments de l'Alt Penedès, l'Anoia,
el Bages, el Berguedà,
el Garraf, el Maresme, el Moianès i Osona**

**Diputació
Barcelona** | Àrea de Cultura

Gerència de Serveis de Cultura

Recinte Escola Industrial
Edifici del Rellotge
Comte d'Urgell, 187
08036 Barcelona
anemalteatre@diba.cat
www.diba.cat/anemalteatre

**Diputació
Barcelona** | Àrea d'Educació,
Esports i Joventut

Gerència de Serveis d'Educació

Recinte Escola Industrial
Edifici del Rellotge
Comte d'Urgell, 187
08036 Barcelona
gs.educacio@diba.cat
www.diba.cat